

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Clarissimi Viri Henr. Zoesii Amersfortii, In Academia
Lovaniensi I. V. D. Et Antecessoris Commentarius In Jus
Canonicum Universum, Sive Ad Decretales Epistolas
Gregorii IX. P. M.**

Zoesius, Hendrik

Coloniae Agrippinae, 1691

Titulus XV. De Commodato.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62329](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62329)

locum non habeat, quarum nequidem usus Ecclesie est intercurrendus. Dico regulariter non sine casu, quibus admittitur, ut jam dicitur.

Sunt hi duo contractus distincti. Nam Precaria, sive Precaria in singulari numero, can. Precaria x. q. 2. Abbas in c. r. n. 3. h. r. est contractus à Canonibus inductus [jure enim civili incognitus] quo prædii Ecclesiastici usufructus, remunerationis ergo, alicui roganti conceditur ad vitam, aut aliud certum tempus, can. Hujusmodi x. q. 2. Ad hujus concessionis valorem requiritur, Superioris interveniat auctoritas, quia continet quamdam alienationem, secundum dicta Tit. Superiori. Causa subitè rationalis, scilicet quia is, cui fit, in Ecclesiam bona sua contulit, d. can. Precaria c. 2. h. r. Alias successor non impeditur eam revocare, etiam si prædecessor sub gravi pœna se obligavit in casum revocationis, d. c. 2. Neque enim prædecessoris factum ligat successorem, qui potest & debet rescindere male acta prædecessoris.

Habet hic contractus quid singulare. Primum quod pro arbitrio concedentis revocari nequeat, c. fin. in fine hoc tit. cujus ratio consistit in beneficentia ejus, cui precaria facta. Secundo, quod de quinquennio in quinquennium sit revocanda, c. 1. h. r. Quæ conditio tacite intelligitur, idque ne fluxu temporis contingat rei penite memoriam, can. Sapè 72. xxi. q. 2. ubi etiam præcipitur ei, cui precaria facta, rem quam accipit, utiliter colat.

Precarium jure civili cognitum differt ab isto contractu, cum fiat ad certum tempus, imò ne quidem ex partium conventionem tempus admittat, l. Cum precario 12. D. de precario; sed ad libitum concedentis, cui rem precario datam revocare est liberum quancumque, l. 1. D. d. r. c. fin. hoc tit. Non debet tamen esse revocatio intemptiva, & præcipitata, sed ex arbitrio judicis dandum intervallum temporis, quo commode illi, qui precarium accepit, recedere à re liceat, cujus restitutione non semper commoda est occasio; ut si contingeret propter rerum dispositionem precario habenti non tam factum esse beneficium, quam injuriam, & noxamentum. Abbas in d. c. fin. nm. 12. Revocatur non tantum

expressè, sed & tacite per alienationem, d. c. fin. Venit præstandus dolus & culpa lata dolo proxima, l. Quasi sum 8. §. cum quoque D. d. r. quatenus facta habentis res facta deterior, qua de re videantur tradita D. h. r.

TITVLVS XV.

De Commodato.

SUMMARIUM.

- 1. Commodatum quid?
2. Actio commodati duplex, directa & contraria.

Superiori vicinum est Commodatum, quo res datur alteri utenda gratis, ad certum tempus vel usum, eo finito restituenda. Est species aliqua alienationis, quoad usum saltem: ut in rebus Ecclesie non ita obrineat, nisi quatenus cessat ejus detrimentum. Distinguitur in eo à precario, quod ante usum concessum, aut tempus temerè non revocetur, l. In re 17. §. sicut D. h. r. Haber locum in rebus tam immobilibus, quam mobilibus.

Actio hinc est & directa ipsi commodanti, ut restituatur; usu aut tempore finito, & refarciatur, quatenus culpa commodatarii res facta deterior, etiam levissima; quando solius commodatarii causa agitur: nam si simul & commodantis, tantum levis culpa venit præstanda; & lata tantum in casu, quo commodatum in irum gratia solius commodantis, secundum distinctionem in l. Si ut certo 5. §. nunc videndum D. eod. Contraria est commodatario, ad repetendum, quod in rem insumpsit, & refundendum damnum, quod vel ex intemptiva repetitione rei accepit, vel ex re viciosa data, ne non tam decipiatur quam adficiatur beneficio, d. §. in fine; qua de re latius D. hoc tit. c. In fin. Quib. modis re contrah. oblig. §. Item, sicut.